

N:o 60.

Ank. till Riksd. kansli den 23 april 1895, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående utvidgning af Marma skjutfält.

(I. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för den 4 mars innevarande år har Kongl. Maj:t i en samma dag till Riksdagen aflåten, till statsutskottet remitterad proposition (n:o 36) föreslagit Riksdagen att medgifva, att det å en af generalfältygmästaren och chefen för artilleriet hos Kongl. Maj:t förededd karta med bokstäfverna B a b c d e f g h i k l m n o p q r betecknade område af Tierps kronopark måtte, för utvidgning af Marma skjutfält, få med detsamma förenas, äfvensom att behållna köpeskillingen för den skog, som för afrödjande af samma område måste afverkas, måtte få användas till betäckande af kostnaden för detsammas planering och i öfrigt för skjutfältets behof.

Till omförmälda statsrådsprotokoll har statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet till en början erinrat, hurusom, sedan 1880 års Riksdag, med anledning af en utaf Kongl. Maj:t gjord framställning om anskaffande af ett skjutfält för artilleriet invid Marma jernvägsstation, medgifvit, bland annat, att nödig mark å Tierps kronopark finge för ändamålet upplåtas, i sammanhang med skjutfältets ordnande i öfrigt den del af berörda kronopark, som enligt dåvarande förhållanden ansågs erforderlig för skjutningarnas bedrifvande, blifvit under de närmast derpå följande åren afröjd och planerad.

Bredden af det genom kronoparkens hela längd i ungefärlig riktning från söder till norr gående öppna fältet hade dervid, i enlighet med de i den till Riksdagen aflåtna propositionen gifna antydningar, bestämts till omkring 1,000 fot (300 meter); och hade denna bredd under den förflutna tiden visat sig tillräcklig för de fältmessiga, äfven i divisionsförband utförda skjutningar, som å fältet verkstälts af numera Första Svea artilleriregemente äfvensom af fältartilleriets skjutskola.

Med antagande af 1892 års förbättrade härordning och den i sammanhang dermed beslutade omorganisationen af fältartilleriet, som bland annat medfört, att artilleridivisionernas styrka ökats från 2 till 3 batterier, hade emellertid detta förhållande ändrat sig; och hade med anledning deraf generalfältygmästaren och chefen för artilleriet funnit sig föranlåten att hos Kongl. Maj:t göra framställning om skjutfältets utvidgning.

Generalfältygmästaren hade i sin i ämnet aflåtna skrifvelse den 22 sistlidne januari yttrat, att det vore uppenbart, att den sålunda förstärkta divisionen fordrade större utrymme än den förutvarande svagare, för att kunna öfvas i skarpskjutning under enhetlig ledning och så vidt möjligt fältmessiga förhållanden, och att för en sådan öfning med en division om 3 batterier det för närvarande för skjutning disponibla öppna fältet vid Marma skulle visa sig sakna tillräcklig utsträckning på bredden. Med den riktning artilleritaktiken allestädes inom Europa erhållit hade emellertid, fortsätter generalfältygmästaren, divisionen alltmera kommit att i stället för batteriet betraktas såsom artilleriets taktiska enhet, och betydelsen af dess utbildning i allt, som tillhörde densamma verksamhet i fält, hade därför också väsentligen ökats. Särskildt måste, med de stegrade fordringarna på kraftig och omtänksam eldledning från divisionschefens sida, den yttersta vigt dervid komma att läggas på skjututbildningen; och då en ändamålsenlig utbildning häruti icke kunde meddelas divisionens chef och batterier, med mindre den enda för skarpskjutning i fredstid tillgängliga manöverterrängen, skjutfältet, egde tillräckliga dimensioner, vore nödvändigheten att lämpa dettas utrymme efter de för artilleriet gällande organisativa bestämmelserna dermed också ådagalagd.

Generalfältygmästaren hade förklarat sig under sådana förhållanden, och då Marma skjutfält för framtiden skulle komma att begagnas icke allenast af skjutskolan och Första Svea artilleriregemente utan äfven af det nyuppsatta Andra Svea artilleriregemente, anse nödvändigt, att detsamma, för att det skulle kunna uppfylla nyssnämnda, enligt generalfältygmästarens åsigt, oafvisliga fordran på ett skjutfält, till sin öppna del utvidgas, och hade han dervid, med hänsigt till den vester om fältet

belägna jernvägens närhet, funnit utvidgningen kunna ega rum endast åt öster.

Generalfältygmästaren hade alltså hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att dels till skjutfältet upplåta ofvan angifna del af Tierps kronopark och dels, i öfverensstämmelse med hvad som egt rum vid 1880 års riksdag beträffande det nuvarande skjutfältet, medgifva, att behållningen af den för afrödjande af det område, hvars upplåtelse nu ifrågasattes, afverkade och försålda skogen finge användas till betäckande af kostnader för sagda områdes planering samt i öfrigt för skjutfältets behof.

Domänstyrelsen, som anmodats att öfver generalfältygmästarens berörda framställning inkomma med yttrande, hade i sitt med anledning deraf den 4 sistlidne februari afgifna utlåtande anmält, att det område af Tierps kronopark, som vid bifall till generalfältygmästarens ifrågasvarande förslag skulle komma att för utvidgning af Marma skjutfält användas, innehölle i allt 30,04 har, deraf 2,80 har kärrmark och 27,24 har skogsmark, med en uppskattad virkestillgång af 2,330 kubikmeter till ett beräknadt värde af i det närmaste 7,000 kronor; och hade styrelsen i öfrigt förklaradt, att ur skogsväsendets synpunkt hinder ej mötte för framställningens bifallande.

Då departementschefen lika med generalfältygmästaren ansåge en utvidgning af Marma skjutfält vara oundgängligen nödvändig och icke hade någon anmärkning att framställa mot det föreslagna sättet för densammans verkställande, har han hemställt om aflåtande till Riksdagen af de förslag föreliggande proposition innefattar.

Utskottet, som emot Kongl. Maj:ts framställning icke haft något att erinra, hemställer,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 april 1895.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.